

DOBROGEA JUNĂ

Director-Proprietar C. N. SARRY

APARE ZILNIC

scrisă în registrul publicațiilor periodice al Tribunalului Constanța sub Nr. 37 din Mai 1938

Redacția și Administrația: CONSTANȚA str. Școlii Vârnav No. 27
Abonamentul cu expunere culturală: un an 800 lei, 6 luni 300
Pentru Autorități și instituții lei 2.000—Redacția și inserții după tarif
Telex No. 12.43

Primul sfetnic al M. Sale Președintele A.G.I.R.-ului

către țărănimea română

Cele două misiuni ale actualului guvern

Cuvântare rostită la posturile de radio

Domnul inginer Ion P. Gîrgu. Președintele Consiliului de Miniștri și Șeful Statului Major al Partidului Naționalist, a rostit la posturile noastre de Radiodifuziune, în cadrul „Orei Națiunii”, următoarea cuvântare:

„Guvernul condus de mine are două misiuni: Să așeze hotarele Țării și să asigure plugărimii și în general agriculturii o dezvoltare, fără de care Țara noastră nu poate merge așa cum trebuie.

Gândul Majestății Sale Regelui pentru plugărimă a fost din prima zi a Restaurăției, dar nu a putut fi împlinit așa cum ar fi voit. Azi nimic nu mai stă în cale ca această dorință regală să se înlătuască deplin. Mai mult, problema prețurilor agricole, fără de care nu putem să găsim soluția adevărată, se rezolvă mai ușor azi, prin faptul că aceste prețuri nu vor mai depinde de prețurile internaționale, de capitalismul speculator mondial.

Se cer două condițiuni pentru ca să reușim în dorința noastră pentru progresul rapid al satelor, două părți trebuie să venască acest lucru. În primul rând plugărimă însăși și în al doilea rând guvernul și administrația țării.

Guvernul nu poate face nimic, dacă plugărimă, agricultură, nu sunt pătrunși de credința că ei pot lucra mai bine ca până acum, că ei sunt temelie Statului Român și că, dacă își iubesc această țară, ea — temelie — trebuie să fie tare din ce în ce mai tare.

Ce cerem noi dela plugărimii satelor noastre?

O încredere în buna noastră credință și în hotărârea noastră de a ridica această țară și apoi o încredere în puterea ce pot găsi în sufletul lor să ajute ca toată voiașă la această ridicare.

Fără muncă nu se poate face nimic. Nimeni nu știe mai bine ca țăranul aceasta: o muncă bună și făcută la timp prețurile este îndoit. Munca este un dar dela Dumnezeu, nu e o rușine, cum spun agitatorii, cari vor să ne distrugă neamul. Numai după o muncă bine făcută, omul se simte bine și e fericit. Dar, bine înțeles, munca trebuie să fie cu dreptate răsplătită și aceasta intră în atribuțiunile guvernului naționalist de azi. Naționalist înseamnă gu-

vern pentru ridicarea neamului românesc, pentru punerea Românilor în toate drepturile lor în această țară. Cum trei sferturi din populația românească, dacă nu mai mult, trăiește la țară din agricultură, este pe înțelesul tuturor, că rostul acestui guvern este în primul rând ridicarea agriculturii.

Dar vorbeam de nevoia de a munci a poporul nostru. Lupta între popoare este pentru a-și menține sau cuceri dreptul de lucru pe locurile unde se găsesc sau pentru a-și cuceri altele, în cât poporul care nu înțelege nevoia lui de a munci și de a progresa de bună voie și nu face aceasta cu entuziasm și bucurie, va fi învins de alte popoare, și atunci va munci ca un supus, ca un rob pentru propășirea neamurilor străine. Țăranul român care a știut timp de 17 sute de ani, să se menție pe aceste locuri, care a luptat cu toate hoardele barbare, cari au năvălit peste aceste meleaguri, care a știut să-și păstreze limba atunci când limba oficială era alta, acest popor — am toată încrederea — va înțelege chemarea vremii. Mândria ce l-a ținut în trecut, când spunea că e român, adică din spița romană, a legionarilor lui Traian, care a stăpânit lumea, această mândrie trebuie să o păstreze și azi. Dar în această mândrie trebuie să găsească puterea de a se ridica prin muncă la o viață demnă, la o viață frumoasă care să facă din satele noastre centre de muncă, dar și de bucurie, frumoase și vesele, cum e firea noastră bună și cu încredere în viitor.

Munca făcută cu plăcere este singura muncă spornică, dar ea trebuie făcută și cu îngrîșire. Femeia rostită în gospodărie poate împlini multe lucruri. Cea mai mică pagubă care s'ar putea înpledi, are o însemnătate mare pentru întreaga țară. Vă voi da numai câteva pilde, ca să vă dați seama ce însemnătate mare are pentru țară cea mai mică pagubă sau cel mai mic progres făcut în o gospodărie țărănească. Dacă femeia gospodărie s'arge numai cinci ouă din nebăgare de seamă, la 4.000.000 de gospodării, aceasta înseamnă 20 milioane de ouă sparte sau 30-40 milioane lei pagubă pentru țară. Două pul morți din neîngrîșire, fac pentru toate gospodăriile 8 milioane de pul sau două sute de milioane lei. Dar cinci pul mai mult de fiecare gospodărie, înseamnă un câștig pentru țară de cel puțin 500 milioane. Trei metri de pânză țesută în casă din în sau cânepă mai mult, înseamnă 12 milioane metri și atinge valoarea de un miliard. Am vrut numai să arăt și așa doriți să fiți convingți de acest lucru, că bogăția țării depinde numai de munca voastră și e înțeleasă.

Rostul guvernului națio-

nalist este ca voi să vă puteți bucura de rodul muncii voastre.

Pentru aceasta, avem nevoie în primul rând de o administrație cinstită și înțelegătoare a rosturilor noi din ziua de azi. Am convingerea, că această administrație, care în cele mai multe cazuri pornește tot din satele noastre, va înțelege singură fimpurile noi; dacă nu, o spun hotărât, va trebui să le înțeleagă.

În al doilea rând vom căuta să asigurăm prețuri bune produselor agricole. Pentru aceasta avem nevoie în primul rând de șosele. La facerea acestor șosele, cari să lege satele între ele cu gările și cu orașele, cred că va fi nevoie de un efort mare făcut de toată populația țării, prin o muncă de folos obștească. Să nu credeți că această muncă nu va fi plătită. Chiar dacă această muncă nu va fi plătită direct, veți avea plata ei îndoită și întreită, prin faptul că veți câștiga timp la transportul produselor: acestea se vor vinde mai scump, iar mărfurile ce veți cumpăra vor fi mai ieftine. Satul nu va mai rămâne izolat luni de zile de orice comună mai mare și de gară. Una din grijile cele mai mari ale guvernului va fi rezolvarea acestor legături între sate, între sate și gări și orașe, prin șosele la început simple, însă pe cari să se poată circula tot anul.

Altă grijă a guvernului naționalist va fi procurarea de

(continuare în pag. 2 a)

Nici o întreprindere nu-și poate concedia funcționar!

Printre o adresă circulară s'a făcut cunoscut Inspectoratului Muncii că este interesat întreprinderilor comerciale și industriale de orice fel de a mai concedia personalul salariat fie individual fie în grupuri.

Întreprinderile care voesc a concedia personalul se vor adresa Inspectoratului Muncii care va avea să dispună.

Pentru concedierile în masă se va cere prin Inspectorat autorizația ministerului muncii.

Întreprinderile care vor face concedieri fără aprobarea Inspectoratului Muncii vor fi închise.

„Am pentru inginerime o imensă recunoștință, pentru toată ce mi-a arătat în decursul aștor ani grei pentru mine. Într-o viață în care au existat atâtea variabile în sistemul complex de ecuații, care exprimă vicisitudinile unei cariere, a existat o singură constantă: prietenia corpului ingineresc.”

MIHAIL MANOILESCU

Inginerimea română a sărbătorit acum câteva zile pe d. Profesor Mihail Manoilescu, ministrul nostru de Externe, care de mai bine de un deceniu jumătate este președintele ei perpetuu.

A fost la această sărbătorire mai mult decât o manifestare de dragoste și recunoștință reciprocă. — a fost mărturisirea unei credințe, care nu s'a abatut o clipă din drumul ei drept.

Dumnezeu rostit de Președintele Agr-ului, pline de iubire pentru cei cari l-au susținut sufletește în anii de răstărire, au parcă o rezonanță de muștrare discretă și de amar pentru cei cari au rostogolit în drumul său bolovanii tuturor pedicilor și-au sămănat spinii tuturor îngratitudinilor, necruțând nici o lovitură fie ea cât de nedemnă.

Rareori în istoria politicii românești s'a văzut un caz asemănător.

O rară eleganță sufletească din partea celui isbit frenetic din toate părțile și o totală lipsă de scrupul din partea celor coalițați să distrugă un exemplar de elită, anume creată parcă a fi un simbol al perfecțiunii omenești în mijlocul dezmașului degradant.

Căți nu s'au întrebat atunci și mereu după aceea, de ce omul care se bucurase de cea mai curată glorie politică, adulat și de lingăii politicianismului, a devenit subit ostracizat, al cărui nume, numai pomenit, stărnind nebunia roșie a anumitor Brâncușeni, cari făcuseră un titlu de glorie hulind pe cel laudat de ei cu puțin înainte.

Erau cățeașmușiți de mafia politicianistă iudeo-democratizată, care se vedea amenințată în interesele ei cele mai ascunse de teoriile înnoitoare și revoluționare ale omului, care voia să transforme în fapte ideile lui închinat colectivității românești, susceptibilă de mântuire prin mijloace proprii — nu de împrumut.

Nu convenia omul turnat din bronz dar, pornit pe drumul sacrificiului pentru obștea românească. — Iar cinstea lui, bunătatea, demnitatea și mai ales scânteietoarea lui inteligență, vedeau contrastul întretinătorul bărbat politic, care avea prea multe idei mari și proaspete și cei din clasa politicianistă, care nu aveau de apărut decât interese meschine de clan hrăpăreț.

A început atunci cea mai odioasă campanie de denigrare a unui om, care nu păcătuiseră decât printr-o largă generozitate, care mergea până la o totală risipire de sine.

I se însușiau ideile combătute cu înverșunare mai întâiu. Ele erau apoi prezentate mulțimii ca ultima creație tocmai ale celor cari păcătuiseră prin cinismul lor, susținând cu emfază ceiașce tăgăduiseră până atunci.

S'a țesut stăruitor și abil pânza de nepătruns a unei totale tăceri în jurul profesorului Mihail Manoilescu... Conjurația tăcerii era complectată cu lovituri prin surprindere, pe la spate și s'a ajuns astfel la înlăturarea lui din viața publică, necruțându-se nici starea materială.

Și atunci când iluminatul profet al unor vremuri noi intra în nebuloza creată artificial în jurul său, pe ecranul mizer al politicii românești apăreau și dispăreau meteoric, stele de diferite culori și mărimi cari marcau doar vertiginose ascensiuni și lamentabile căderi în neantul inutilității.

În timp ce politicianismul venal își trăia sardanapalic sfârșitul de ev trist, profesorul Mihail Manoilescu, retras în cetățuia visurilor sale dădea la iveală opera de minunată sinteză Secolul Corporatismului și complectarea ei Partidul Unic.

Continuare în pag. 2-a

Primul stetic al M. Sale cătore țărănimea română

(continuare din pag. I)

mașini agricole cât mai ieftine și cu plata în rate. Fără mașini agricole, nu putem ridica producția la hectar. Iarși numai câteva cifre, ca să vă dați seama ce înseamnă pentru țară o ridicare a producției la hectar. Dacă urcăm producția oricăror produse: grâu, porumb, rapiță, etc., numai cu o sută de kilograme la hectar, la 12 milioane hectare, aceasta înseamnă o valoare de peste șapte miliarde, cu 200 kgr. 14 miliarde, iar cu 300 kgr. la hectar, peste 21 miliarde. Producția noastră la hectar poate fi îndoită, dacă facem lucrările și investițiile necesare și la aceasta trebuie să fim dem. Nu putem fi o țară mare, bogată și puternică, decât dacă temelia țării — satul — este bogat și fiecare agricultor din sat deosebit. Nu putem avea o armată puternică, bine înbrăcată, bine hrănită și cu arme moderne cari sunt scumpe, dacă nu producem mai mult. Copiii voștri cari se duc cu atât avânt ca să și apere țara și glia strămoșească, nu o pot apăra cum trebuie, decât dacă țara întreagă muncește ca să le asigure uneltele de războiu de care au nevoie, tunuri, avioane, tancuri, mitraliere și altele multe.

Toate se leagă. Ca să avem tunuri bune și multe, trebuie să începem prin a avea mașini agricole, ca să le putem plăti. Și voi trebuie să îngrijiți aceste mașini, căci ele vin multe din străinătate și sunt plătite cu munca voastră.

Nu voui merge mai departe cu această expunere — voi cunoașteți munca agricolă mai bine ca mine, — eu vă rog numai să vă iubiți acest meșteșug, care e cel mai frumos, cel mai sănătos și cel mai bine-cuvântat de Dumnezeu. Credința în Dumnezeu ne dă puterea să trecem prin toate greutățile. Dar Dumnezeu ajută pe cel ce se ajută singur. Prin credința în Dumnezeu nu trebuie să ne lăsăm în voia soartei, dimpotrivă, din această credință trebuie să tragem puterea de muncă și încrederea de care avem nevoie, ca să trecem timpurile grele și să facem acel efort general, care poate pune de azi pe mâine țara noastră în rândul țărilor mari.

Înainte de a sfârși, vreau să amintesc că guvernul a făcut o lege a mobilizării agricole, lege de folos obștească. Cu mari greutăți am arăt și semănat în această primăvară toate ogoarele țării; ar fi un păcat ca rodul bogat ce ni l-a dat Dumnezeu și la care nu ne așteptăm în primăvară, să rămână necules la timp. Am toată încrederea că cu toți înțelegeți câtă pagubă ar fi pentru țară ca acest rod să se prăpădească

și că cu toți veți pune mână ca toate muncile să se poată face la timp. Sunt însă și oameni rău sfătuiți, cari pun bețe în roate, neghină găsim peste tot, pentru aceia a fost făcută legea. Când cu toți ne dăm tot ce avem pentru țară, când copiii voștri stau la graniță și sunt gata să se jertfească pentru țară, cei de acasă trebuie să facă muncă pentru ei; nu se poate ca unii să fie gata să moară, iar alții să lenevească sau să speculeze lipsa lor. Dreptatea nu poate fi decât una, și guvernul naționalist este un guvern de interes obștească, el are grija tuturor, nu a unora sau a altora. Eu am credința, că nici nu va fi nevoie să aplicăm legea mobilizării agricole. Cu cât voui vedea că această lege s'a aplicat mai puțin, voui înțelege că suntem una cu toți pentru ridicarea țării și încrederea în acțiunea noastră mântuitoare va crește. Din elanul vostru pentru strângerea recoltei vom trage noi, guvernul, puterea să învingem toate piedicile ce ne vor sta în cale, căci la o așa prefacere sunt totdeauna multe piedici, și să asigurăm satelor noastre cea propășire la care au dreptul și fără de care țara nu se poate desvolta.

Partidul Națiunii, sub conducerea Majestății Sale Regale, al cărui Șef de Stat Major sunt, va căuta să fie legătura zilnică cu nevoile și aspirațiunile poporului român, iar guvernul țării va căuta mijloacele cele mai sigure să înlăturească aspirațiunile poporului fixate în programul partidului, program ce își trage esența din aceste năzuinți.

Prin urmare cu toții la muncă, pentru binele comun al tuturor, să putem înlăturească carea națiunii române, așa cum o dorește iubitul nostru Rege, cel dintâi plugar al țării.

Trăiască plugăria română!
Trăiască Majestatea Sa Regele Carol al II-lea.

Trăiască Marele Voevod Mihai de Alba Iulia!
Sănătate!

Prelungirea orei de închidere a magazinelor de alimente

Ministerul muncii a dat o decizie prin care a acordat magazinelor de coloniale măcelării brânzării, cereale, ouă și lapte și depozitelor de vinuri, o prelungire de 30 minute atât la amiază cât și seara, peste ora de închidere stabilită prin decizia ministerială astăzi în vigoare, pentru a putea servi clientela ce eventual s'ar găsi în magazin la ora de închidere.

Inspectiile d-lui Rezydent Regal în Doroșter și Calicera

D-l general Traian Er. Grigorescu, Rezydent Regal al Ținutului a vizitat județul Duroșter și o parte din județul Ialomița.

La Silistra, Excelența Sa a vizitat cartierele distruse de recente inundații, acordând un ajutor de 100000 lei pentru sinistrați.

Dupa aceea, Ex. Sa a vizitat cimitirul orașului, luând măsuri pentru exproprierea unor terenuri cari vor servi la mărirea acestui cimitir.

La Turtucaia, d-l Rezydent Regal s'a interesat de problemele de gospodărie ale orașului și a verificat aplicarea măsurilor de mobilizare agricolă, îngrijindu-se de starea câmpului și de acțiunea pentru strângerea recoltei celor mobilizați și concentrați.

În jud. Ialomița, d-l Rezydent Regal a vizitat regiunile inundate studiind la fața locului modalitatea de ajutorare a celor pagubiți.

D-sa a dispus crearea unui prim fond de 260000 lei pentru lucrările de îndiguire de la Barbulești, satul cel mai expus inundațiilor.

Restaurantele vor fi deschise până la ora 1 noaptea

Ministerul de Interne a aprobat ca restaurantele din întreaga țară să fie deschise până la ora 1 noaptea.

Roma și Berlinul doresc ca pacea din Balcani să fie menținută atât în prezent cât și în viitor O importantă precizare din cercurile italiene autorizate

Redactorul diplomatic al Agenției „Ștefani” scrie între altele:

„Cu privire la pacea pe care Roma și Berlinul se silesc să o mențină în Europa și sud-est, o parte din presa străină a socotit ca poate să dea o interpretare după care această intenție a puterilor axei ar fi datorată faptului că ele se află actualmente prinse în luptă contra Angliei, dar că mai târziu conflictul ar putea să fie extins și la sectorul sud-est european. În această privință, s'a făcut chiar aluzie la Rusia.

În cercurile romane autorizate se subliniază că această interpretare este cu totul greșită, că ROMA ȘI BERLINUL DORESC CA PACEA ÎN BALCANI SĂ FIE MENȚINUTĂ ATĂT ÎN PREZENT CÂT ȘI MAI TĂRZIU, și că nici o amenințare nu există din partea puterilor axei contra vreunei țări, fie balcanică.

Natural, pacea pe care puterile axei voesc să o mențină în sectorul balcanic treaue să fie o pace bazată pe justiție.

Președintele A.G.I.R.-ului

(continuare din pag. I-a)

Asupra acestor capitale lucrări, străinătatea a stăruit ani de zile dela apariția lor și laudele cele mai neprecupețite au consacrat un mare doctrinar al vremurilor noastre — opera profesorului tălmăcindu-se în zeci de limbi, stărnind și entuziasmul Americii latine unde este apreciat ca exponent de elită al spiritului latin.

Chemat cu invitații speciale de conducătorii de popoare, cari visau și luptau pentru o Europă nouă, profesorul de Economie politică de la Politehnica din București, a ținut magistrarele sale prelegeri în Viena lui Dollfus, la Berlin, Kiel, Varșovia, Paris, Madrid, Lisabona, Roma, Sofia, Ankara, legând firele unei trainice prietenii cu Mussolini, Hitler, bucurându-se de frățesca dragoste a lui Oliviera Salazar, de aprecierea măgulitoare a lui Kemal, de aprobarea mareșalului Pilsudski, — ambii mari dispăruți ai Europei celei noi.

Primit cu atenții ce se acordă numai conducătorilor de state, prinț al culturii și doctrinar de înaltă clasă, capta pentru țara sa simpatii trainice, — tocmai atunci când aici se recedita cu dânsul povestea ostracizatăului Aristide, pe care vechea Eladă, în plină decadentă, îl îndepărta dela sânul ei pentru vina de a fi fost supra-numit: „Cel drept”.

Mai nimic din această uriașă activitate n'a fost cunoscut aici, pentru că și profesorul, atât de eloquent pe alte meleaguri, era de un mutism eroic în propria sa patrie.

Răspundea prin tăcere la conjurația tăcerii: dar dăltuia în marmură curată piatra pentru templul Lumei celei noi.

În aceste timpuri de carantină pentru omul politic pus la index, numai Agir-ul, care a fost dela înființare o citadelă a românismului pur și integral, a dat dovadă de un constant curaj și nobilă afirmare, realegând mereu pe inginerul Mihail Manoilescu ca președinte, iar acele realegeri atât de semnificative erau în același timp palme răsunătoare pe obrajii imaculatei democrații, care înregistra cu teamă eșecul asasinatului moral săvârșit dar neizbutit.

De acia, pentru sprijinul sufletesc pe care l-a dat eroicului ei Președinte în ani de crăcene încercări, ingineria mea română are și recunoștința întregii țări, care muncește. Toți românii adevărați au fost sufletește alături de Agir în lupta dărză dusă pentru afirmarea românească.

TRAIAN STĂNESCU

Despre istoria colonizării Germanilor în Dobrogea

„BUKARESTER POST” publică în numărul său de la 19 Mai a. c., următorul articol:

Oficiul cultural regional al Comunității Germanilor din România a înscris în programul său, între altele, și strângerea tuturor scriptelor și documentelor ce ar mai fi rămas din

timpul începutului celei dintâi colonizări a Germanilor în Dobrogea. Registrele comunale, bisericesti, dări de seamă, statistici și arhivele comunității Germanilor au dispărut în cea mai mare parte, fie prin nebagare de seamă, fie în decursul războaielor și a altor circumstanțe.

Între scriptele dispărute se află și un document important pentru noi: Chemarea guvernului român de la sfârșitul secolului trecut, răspândită și împărțită între coloniștii germani din Basarabia, cu promisiunea de a li se da libertatea și pământ. Un ultim exemplar al acestui manifest a mai fost văzut chiar după războiul de întregire, în comuna Cobadin.

Faptul că Germanii au fost chemați în Dobrogea nu reiese numai din acest manifest. Cercetarea cercetărilor scriptelor Germanilor s'a găsit un șir întreg de pasagii, care întăresc și dovedesc cele spuse mai sus.

Dacă până în prezent nu s'a stăruit asupra faptului că colonizarea Germanilor în Dobrogea a fost o acțiune statală, totuși istoria care se va scrie (continuare în pag. III)

O carte asupra Dobrogei:

„DOBRUCA VE TÜRKLER” (Dobrogea și Turcii)

Confratele nostru Mustegeb Fazil, directorul revistei turcești „Emel” (Ideal) care apare la Constanța, a dat la lumină o foarte interesantă și prețioasă lucrare monografică asupra Turcilor din Dobrogea.

Serisă în limba turcă, lucrarea d-ului Mustegeb Fazil nu va fi accesibilă lectorului român, ceea ce desigur este de regretat; cu atât mai mult, cu cât cartea nu posedă la urmă, cum se obișnuiește, un rezumat într-o limbă dintre cele universale cunoscute: franceză, germană etc.

Această lucrare este însă compensată prin aceea că, în limba turcă, lucrarea va putea fi citită în primul rând de toți Turcii Dobrogeni și, fără îndoială, ceea ce ar fi foarte necesar, cartea va pătrunde în cercurile lectorilor din Turcia și din Orientul în care limba turcă este cunoscută.

Noi dorim acest lucru nu numai pentru a răsplăti sârghișta și sacrificiile autorului, dar chiar și pentru un scop mai înalt.

Așa cum este împărțită, cartea d-ului Mustegeb este cu adevărat o monografie.

Ea prezintă viața turcească în Dobrogea, nu după metoda strict narativă, ci prezentarea se face în funcțiune de așezare geografică, climat, geologie, sol, bogății naturale etc. Întâi deci, se prezintă regiunea geografică în care se dezvoltă această viață turcească.

După aceea, câteva date istorice cari ușurează înțelegerea primelor așezări turcești în Dobrogea.

De sigur, autorul nu uită pe cei mai vechi Turci, adică pe Pecenegi, apoi pe Uzi, pe Cumani,

După aceea, primele incursiuni tătarești din sec. XIII și ale Hoardei de aur, pentru ca, după aceea să ajungă la trecerea Dobrogei sub stăpânirea Turcilor Osmanlii, cari, spre deosebire de primii Turci, veneau pe la Sud, prin Asia Mică și Peninsula Balcanică.

Sultanii transformă provincia într-un mare lagăr militar. În acest scop, ei aduc coloniști din Anatolia, la cari se adaugă Tătarii veniți din Crimeea, Tannan și Cuban.

Autorul face apoi o scurtă trecere în revistă asupra aspectului etnografic al provinciei și asupra condițiilor în cari s'au stabilit aici diferitele populații dobrogene.

Un capitol este consacrat organizării administrative a Dobrogei sub Turci.

Războaiele ruso-turce și pagubele provocate de acestea, rețin cu deosebire atenția autorului, care explică astfel depopularea Dobrogei și starea ei înapoiată din punct de vedere economic, demografic și cultural.

Tot aici, autorul face un is-

MUSTEGEB FAZIL —

toric al așezărilor omenești rurale și urbane, turco-tatara, din Dăbrogea.

Interesantă și instructivă este semnificația numelui acestor așezări.

După aceasta, istoricul ajunge la epoca românească a vieții turcești din Dobrogea.

Iată capitolele acestei ultime părți a lucrării:

Războiul Turco-Rus-Român din 1877 și anexarea Dobrogei de către România. Manifestul Regelui Carol I către dobrogeni și musulmani.

Emigrarea turcilor și tătarilor și recensământul populației din Dobrogea. Cauzele principale ale emigrației.

Administrația și legile românești în Dobrogea. Drepturi politice și problema pământului. Improprietățile și deposedările.

Chipuri și dialecte turcești și tătarești în Dobrogea

Turcii creștini (Găgăuzii) din Dobrogea.

Starea turcilor din diferite puncte de vedere: indeletnicirile, tratul moral, dătinile și obiceiurile lor. Folklor la turci și tătari.

Organizarea și instituțiile culturale ale turcilor din Dobrogea: școlile primare, învățământul secundar, medresele, Seminarul Musulman sub dominațiunea turcă și română; învățământul primar de stat și particular, inspectoratul învățământului primar turc.

Cultura și civilizația românească în Dobrogea și turcii. Influența civilizației asupra turcilor.

Organizarea cultului musulman și instituțiile religioase ale turcilor din Dobrogea: Comunitățile musulmane, geamiile și hogii, multiatele, Bașmuttiatul, ca-diatele și tekkelele (mănăstirile).

Redeșteptarea la turci: 1) Junii turci și presa; 2) Presa regimului constituțional din Turcia; 3) Cultura și civilizația românească; 4) Războaiele Turco-Italian, Balcanic și Mondial; 5) Revoluția rusească din 1917 și crearea republicilor tătarești naționale în Rusia; 6) Războiul de Independență și reformele lui Atatürk

Istoricul presei turce din Dobrogea, din 1888 și până azi.

Problema minorităților și Turcii. Doleștele lor. Declarațiunile Ministerului de Externe din Martie 1940 și ale Ministerului Minorităților din Aprilie 1940.

Urmările emigrației și numărul populației turce din Dobrogea. (Continuare în pag. 4-a)

Ca privire la amânarea proceselor

D. I. V. Gruia, ministrul justiției a trimis d-ilor prim-președinți ai Curților de Apel, prim-președinți ai Tribunalului următoarea telegramă circulară:

Urmare telegrammei noastre circulare No. 87.368 din 29 Iunie 1940, am onoare să vă comunic că interpretarea textului din telegrama sus citată este următoarea: instanțele vor amâna judecarea proceselor civile, comerciale sau de orice natură, în care părțile sunt concentrate sau mobilizate, sau avocații lor se găsesc în aceeași situație, iar părțile au fost în imposibilitate vădită de a angaja un nou avocat, împrejurarea rămasă la verificarea instanțelor judecătorești.

Despre istoria colonizării Germane în Dobrogea

(continuare din pag. 2-a) trebuie negreșit să ia act de aceasta.

Chiar și Turcii au văzut cu ochi buni imigrarea țărănilor germani și au sprijinit această acțiune. Țărăni germani au trebuit numai să se oblige în scris, că se vor conforma regulamentului de colonizare și au primit, între altele, și dispensă de serviciul militar, iar respectarea religiei și libertatea limbei germane le-au fost garantate. Toate aceste promisiuni au fost întocmai ținute din partea Turcilor.

În timpul acela, conducătorii țărănilor germani au fost Ignat Hoffart și Adam Kuhn, cari rămân figuri proeminente în istoria Germanilor din Dobrogea.

Despre colonizarea țărănilor germani din inițiativa statului român, vorbesc diferite cronici parlamentare și alte acte și scripte.

În mai multe rânduri, când în parlament au fost dezbateri asupra colonizării Dobrogei, a fost cerut ca să fie chemați și țărăni germani. Datele precise despre aceasta urmează a fi încă adunate.

Într-o serie de articole asupra legii drepturilor politice a Dobrogeniilor, apărută în ziarul „Dobrogea Jună” din 26/4 1940, Șcarlat Vărnăv, fostul Prefect, scrie că „țărăni germani au fost chemați de guvern și improprietăți pe terenul statului”.

În „Revista Democrația Română” (anul 1910 No. 7) citim următoarele:

„Cățiva din ei (țărani germani) au venit încă în timpul Turcilor; alții însă după anexare, pe baza promisiunilor date de Consulatele din Rusia. Aceasta se petrecea atunci când după emigrarea Mahomedanilor, Dobrogea se despopsese și, când se căutau alte elemente pentru a umple locurile goale”.

Într-o altă parte se vestește despre o delegație care s'a prezentat M. S. Regelui Carol I și Președintelui Consiliului de Miniștri Carp și Titu Maiorescu. Reprezentantul Germanilor a invocat că, cu toate că au fost chemați, mulți dintre ei nu au primit drepturile lor.

În istoria imigrării și colonizării Germanilor în Dobrogea se disting, după cum a stabilit Paul Träger, patru perioade de imigrare, alcătuite după izvoarele de proveniență a imigranților.

Pe lângă orânduirea numerică, dorim a mai adăuga și împărțirea următoare a istoriei noastre de colonizare:

- 1) Colonizarea turcească.
 - 2) Colonizarea românească.
 - 3) Afluxul permanent dela început și până azi.
 - 4) Dislocările grupurilor compacte în interiorul Dobrogei.
- Prima colonizare a țărănilor germani s'a produs în 1841. Anul viitor putem sărbători împlinirea primului secol al iveții germane în Dobrogea.
- OTTO KLETT

DESCONCENTRARI

De Ofițeri, Subofițeri și trupă pe ziua de 14 Iulie

Comunicatul Nr. 3 al Marelui Stat Major

Marele Stat Major a hotărât să lase la vatră următorul personal concentrat: ofițerii, subofițerii și trupă care posedă ordine de chemare de culoare galbenă sau roșie, cu următoarele stele și indicative:

Ca o stea purtând una din ștampilele:

Z. R. 1	P. A. 2
V. S. 1	V. F. 1
P. B. 1	V. F. 2
P. A. 1	H. P. 2

Ca două stele purtând una din ștampilele:

S. U. 1	V. U. 1
S. O. 2	U. S. 2
Z. T. 1	

Ca trei stele purtând una din ștampilele:

X. V. 1	Z. H. 1
V. F. 1	Z. H. 2
V. F. 2	O. I. 1
Z. A. 1	O. I. 2
U. F. 1	S. M. 1
U. E. 2	S. M. 2
O. B. 2	

Ca patru stele purtând una din ștampilele:

T. I. 1	V. N. 1
O. F. 1	V. N. 2
O. F. 2	U. R. 1
Z. C. 2	U. R. 2

Ca cinci stele purtând una din ștampilele:

Z. O. 2	N. T. 1
Z. U. 1	N. T. 2

Ca șase stele purtând una din ștampilele:

S. M. 1	L. C. 1
S. M. 2	L. C. 2
D. P. 1	S. P. 1
D. P. 2	S. P. 2

Desconcentrarea acestor oameni se va face cu începere dela data de 14 Iulie 1940.

ȚINUTUL MAREA

ORDONANȚA

No. 3684

Noi, General de Divizie Adjutant Grigorescu Er. Traian, Rezident Regal al Ținutului Marea;

Având în vedere art. 40 din Regulamentul Aparării Pasive și art. 63 din Legea Administrativă;

ORDONAM:

Art. 1. — La Decretarea Mobilizării, iluminatul electric public al orașelor, (inclusiv porturile) se reduce la 1/2, iar acolo unde nu rămâne lumina suficientă pe străzi, se reduce numai cu 1/5 din totalul iluminatului normal.

Se preferă menținerea tuturor luminilor însă cu becuri albastre închise, alternând cu albastru deschis.

Comunele cu lumină publică cu gaz sau petromax, rămân cu lumina normală, reducând numărul de lampi la strictul necesar pentru circulație.

Iluminatul particular va fi normal, totdeauna gata de camuflat la orice înștiințare sau control.

Reclamele luminoase vor putea funcționa până la ora 23.

Vehiculele vor avea lumina normală, însă vor avea în permanență asupra lor material necesar camuflajului.

Art. II. — La declararea ostilităților, sau la or-

dine speciale, iluminatul electric pe străzi va fi redus la 1/6 din normal, iar becurile vor fi albastre.

Acolo unde s'a realizat lumina 1/2 albastru deschis și 1/2 albastru închis, se suprimă numai becurile cu albastru deschis.

În localitățile iluminate cu petrol sau petromax, precum și în comunele rurale și sate, la declararea ostilităților iluminatul pe străzi este interzis cu desăvârșire.

Iluminatul particular va fi complet camuflat.

Vehiculele vor avea luminile camuflate.

Art. III. — În caz de bombardament cerian, luminile de pe străzi vor fi stinse complet dela Uzina electrică, la darea semnalului.

Iluminatul particular complet camuflat.

Art. IV. — În tot timpul mobilizării, autoritățile, stabilimentele de orice fel și populația vor trebui să aibe la îndemână mijloacele necesare camuflării luminilor (hârtie albastră, becuri albastre etc.) pregătite din vreme.

Art. V. — Organele de poliție vor putea, la cere rea autorităților, să controleze în locuințele particulare și stabilimentele de orice natură, mijloacele necesare camuflării luminilor.

Art. VI. — Contravențiunile la această ordonanță se vor pedepsi conform art. 63 al. b. din Legea A. A. T. Data astăzi 9 Iulie 1940, în Constanța.

Rezident Regal
General de Divizie Adjutant
Grigorescu Er. Traian

Șeful Serv. M. O. N. T. și A. P.
Gh. Duțulescu

Dobrogea și Turcii

(continuare din pag. 3 a)

Donațiunile turcilor din Dobrogea la sinistrații cutremurului din Anatolia.

Curent naționalist la turcii Crimeeni (tătarii); Reformatorul Crimeean Ismail Bey și ziarul lui „Terjuman” în Dobrogea.

Regimul Constituțional dintre Turcia și Crimeeni.

Mehmet Niasî, poet și fost profesor la Seminarul Musulman din Megidia și problema Crimeei.

Revoluția rusească din 1917, influențarea republicii independente Crimeene și tătarii din Dobrogea.

Revista „Emel” și problema Crimeei.
Postul prezedinte al Parlamentului Crimeean și revista „Emel”.
Activități pe calea idealului.
Organizațiunea și Crimeenii.
Concluzia.
Bibliografia.

Lucrarea d-lui Mustegeb Fazil poate fi considerată ca un studiu complet asupra vieții turcești din Dobrogea.

Ea are, evident, unele mici lacune, spre exemplu o hartă a răspândirii la diferite epoci, a elementului turco-tătar în Dobrogea, dar această lipsă este compensată prin bogăția și varietatea informației.

Cartea d-lui Mustegeb merită să fie tradusă în românește. Ea ar fi astfel o foarte importantă sursă pentru cercetătorii români ai Dobrogei.

ION NEICU

domiciliat în București, str. Romană 139, teren în suprafață de 823,85 m² p., prețul oferit de Stat fiind de lei 164.774.

12). — Parcela No. 13, proprietatea d-lui inginer Bogdan Lazarevici, cu domiciliul în București Str. Despot Vodă No. 6, teren în suprafață de 802,80 m. p. prețul oferit de lei 160.560.

Suprafața totală a celor 12 parcele expropriate de particulari este de 8034,18 m. p. lei 1.606.836.

Orice nepotrivire cu privire la proprietatea sau suprafața parcelelor, se vor arăta în fața instanțelor judecătorești de către expropriați, pe bază de acte legale, instanțele putând verifica și admite eventualele drori fără a mai fi nevoie de publicațiuni de erate, în Monitorul Oficial și ziare.

Art. 2. — Se autoriză Ministerul Aerului și Marinei să întocmească foimlele acestor exproprieri și să ofere ca preț total al exproprierii terenurilor de mai sus suma de lei 1.606.836 (un milion șase sute șase mii opt sute treizeci și șase).

Art. 3. — Costul terenurilor în valoare de lei 1.606.836 (un milion șase sute șase mii opt sute trei zeci și șase) se va suporta din Fondul Național al Aviației.

Art. 4. — Ministerul Aerului și Marinei este însărcinat cu aducerea la îndeplinire a Decretului de față.

Dat în București la 11 Mai 1940.

CAROL R.

Președintele Consiliului de Miniștri
GH. TĂTARESCU

Ministrul finanțelor
M. Constantinescu

Ministrul aerului și marinei,
G-ral Icușu

p. conformitate
Șeful serviciului Terenuri
Lt. C-dor av. Bratu St. Aurel
Nr. 1579.

A vorbi este a semăna, a asculta este a culege.

Rar ne căim vorbim puțin, foarte des vorbim prea mult.

Vorbăria nesocotită costă vieți omenești.

La seama ce vorbești și unde vorbești

Nu știi niciodată cine ascultă

Natura, care nu ne-a dat decât un singur organ prin grai ne-a dat două pentru a cănă, se învețe că trebuie mai mult să scuităm decât să vorbim.

Informațiuni

Luni s'a desfășurat la prefectură, solemnitatea instalării noului prefect al județului Constanța, d-l colonel Gh. Demetrescu, numit în urma demisiei d-lui Traian Berberianu.

Eri d. a. în sala de festivități a palatului municipal s'a făcut în prezența Ex. Sale d-lui Rezident Regal general Traian Grigorescu, instalarea ca primar a d-lui Horia Grigorescu, fost subsecretar de stat la ministerul internelor.

D-nii Ionescu Paul și Cali Șucru Zubeir au fost numiți comisari ajutori la poliția portului, în locul d-lor comisari Traian Comănici și Ion Ion, avansați și mutați la cheștură, iar d-nii Mihail Calciu și Gherguț Vasile au fost numiți agenți.

Societatea funerară Sf. Ilie aduce la cunoștința tuturor membrilor săi că în ziua de 20 Iulie a. c. la orele 10 dim., se va oficia la biserică Sf. Gheorghe, din str. Valea Albă un parastas, pentru odihna sufletelor membrilor decedați.

La acest parastas vor lua parte pe lângă membrii societății, Președintele Societăților de binefacere și al Bănelor din localitate. Toți d-nii membrii sunt rugați stăruitor a lua parte la această ploasă solemnitate.

Pierzând livretul militar eliberat de regimentul 13 Artilerie Constanța, cu Nr. 1334 Matricula 887 pe numele Oruz Ion, îl declar nul în mâinile ori cui s'ar găsi.

Pierzând Buletinul de la Biroul Populației Constanța și Autorizația de intrare în port eliberată de Capitania portului Constanța, pe numele de Gheorghe Cheorghiu, str. Banu Mihalcea 69 Constanța. Se declară nule.

Înștiințare

Se aduce la cunoștința celor interesați că la Liceul Comercial de Fete din Constanța, este vacant pe data de 1 August 1940 un post de pedagog.

Candidatele cari solicită postul trebuie să aibe licența, absolența liceului sau diploma de învățătoare.

Cererile se primesc la direcțiunea școlii până la 2 August a. c. și vor fi însoțite de următoarele acte:

- 1) Extractul de naștere
- 2) Diploma de studii
- 3) Certificatul de cetățenie română.

4) O declarație că nu este afiliat la nici o organizație cu tendințe contrare ordinii de Stat și că nu va face parte din asemenea organizație cât timp va fi în serviciul școlii

5) Un certificat de bună purtare dela Cazierul Judiciar (Tribunal).

6) Un certificat medical de sănătate.

Direcțiunea,

ȘTIINȚA DOBROGEA JUNI

Ord. No. 224 din 15 Iulie 1940

CAROL al II-lea,

Prin grația lui Dumnezeu și voința Națională

REGE AL ROMÂNIEI

La toți de față și viitori, sănătate:

Asupra raportului președintelui Consiliului de Miniștri și Miniștrilor Noștri secretari de Stat la Departamentele Aerului și Marinei și Finanțelor, Nr. 20623/940,

Văzând jurnalele Consiliului de Miniștri cu Nr. 11241/1940;

Am decretat și decretăm:

Art. 1 Pe temelul art. 70, alin. 2 și următorii din legea de expropriere modificată prin legea din 5 Februarie 1937, se declară de urgență utilitate publică pentru interese militare, următoarele terenuri în suprafață totală de 9884,55 m. p. constituind careul No. 227 format din 15 parcele dintre care trei și anume: No. 2, 14 și 15 proprietatea Prefecturii Jud. Constanța în suprafață de 1850,37 m. p. și 12 parcele particulare, în suprafață de 8034,18 m. p., careu situat în orașul Constanța și al cărui perimetru are următoarele laturi și vecinătăți, prevăzute și în alăturatul plan ce face parte integrantă din acest Decret și anume: La Nord Est, având o latură de 65,10 m. l. se învecinește cu Str. Banu Mărăciine; la Nord West având o latură de 55,10 m. l. se învecinește cu strada L. L. Caragiale; la Sud West având o latură de 122,00 m. l. se învecinește cu Str. Vasile Conta iar la Sud-Est având o latură de 108,70 m. l. se învecinește cu zona C. F. R.

Din aceste motive este necesar a se expropria terenurile de mai jos, afară de parcelele No. 2, 14 și 15, proprietatea Prefecturii județului Constanța.

Fiecare din cele 12 parcele particulare, are suprafața de teren arătată mai jos și pentru care se oferă 200 lei pe m. p., ele constituind proprietatea următorilor locuitori:

1) Parcela Nr. 1, proprietatea d-lui Dumitru Apostol (pe plan trecut Ion Apostol), cu domiciliul în orașul Constanța, str. Vintilă Brătianu Nr. 16 teren în suprafață de 552,75 mp., prețul oferit de Stat fiind de lei 110.500.

2) Parcela Nr. 3, proprietatea

d-lui Alexandru Belu, domiciliat în orașul Constanța str. Mircea Nr. 74, teren în suprafață de 678,51 m. p., prețul oferit de Stat fiind de lei 135.702.

3) Parcela Nr. 4, proprietatea d-lui avocat Stavrache Alexandru (pe plan trecut Lt. Colonel N. Stavrache) cu domiciliul în București Calea Dorobanților Nr. 27 teren în suprafață de 665,28 m. p., prețul oferit de Stat fiind de lei 133.056.

4) Parcela Nr. 5 proprietatea Soc. „Clerul Românesc”, cu domiciliul în orașul Constanța Str. Gh. Cantacuzino 23, teren în suprafață de 663,94 m. m., prețul oferit de Stat fiind de lei 132.788

5) Parcela No. 6, proprietatea d-nei Aneta Vicenzi (pe plan trecut d-na Camelia Comandor Ionescu, cu domiciliul în București str. Arh. Louis Blank Nr. 12) cu domiciliul în orașul Constanța Bd. Ileana Nr. 1, teren în suprafață de 661,75 m. p., prețul oferit de Stat fiind de lei 132.350.

6) Parcela Nr. 7, proprietatea d-lui Tache Manicatide (pe plan trecut d-l Victor Ionescu, cu domiciliul în orașul Constanța, str. Catargiu 34), domiciliat în orașul Constanța str. L. Catargiu 32, teren în suprafață de 667,00 mp., prețul oferit de Stat fiind de lei 133.400.

7) Parcela No. 8, proprietatea d-lui Tache Manicatide, domiciliat în orașul Constanța str. L. Catargiu 33, teren în suprafață de 602,85 mp., prețul oferit de Stat fiind de lei 120.574.

8) Parcela No. 9, proprietatea d-lui F. Lescovar domiciliat în orașul Constanța, str. Cristea Georgescu 5 bis, teren în suprafață de 633,25 mp., prețul oferit de Stat fiind de lei 126.650.

9) Parcela No. 10 proprietatea d-lui F. Lescovar domiciliat în orașul Constanța str. Cristea Georgescu 5 bis, teren în suprafață de 666,30 m. p., prețul oferit de Stat fiind de lei 133.260.

10) Parcela Nr. 11, proprietatea d-lui F. Lescovar (pe plan trecut Dr. Solacolu Traian cu domiciliul în București str. L. Catargiu 32), su domiciliul în Constanța str. Dristea Georgescu 5 bis, teren în suprafață de 615,90 m. p., prețul oferit de Stat fiind de lei 125.130

11) Parcela No. 12, proprietatea d-lui Colonel Ștefan Balmez,